

Tűzről pattant önkéntes

Beszélgetés Ujhelyi Henriettával

A Kőszeghegyalján élő négygyermekes édesanyának lételeme az önkéntesség. Egészen kipirul a lelkesedéstől, amikor a közönségben végzett feladatairól beszél. A benne lobogó tűz teszi lehetővé, hogy több tíz civil szervezet sikerét is támogassa. A rendezvényeken legtöbbször a tűzhely körül lehet rátalálni fakanállal a kezében, vagy vidáman táncolva, énekelve a tábornótűz mellett. Boszorkányosan ráérez a másik ember hangulatára, vágyaira és erőn felül is jókedvet varázsol mindenhol. Ő az az önkéntes, akinek lelkében soha nem alszik ki a másik ember tiszteletének és segítésének lángja.

Éles Krisztina: *Mit jelent annak számára a közösség, aki a nap 24 óráját benne tölti?*

Ujhelyi Henrietta: Életforma. Az élet értelme a szeretet. Én attól vagyok boldog és elégedett, ha tudom, hogy egy apró cselekedetemmel is segíthettem, elértem, hogy a másik szeretve érezze magát.

É. K.: *Ez a megállapítás mikor fogalmazódott meg ilyen kristálytiszta benned?*

U. H.: Már nagyon fiatalon nyüzögtem és érzékeny voltam a körülöttem élők problémái, de leg-

inkább vágyai iránt. Ha valakinek segítség kellett egy célja megvalósításához, rám számíthatott. Egészen új érzés volt azonban, amikor gyermekeim születésénél megéreztem, milyen az, amikor szükség van rám. Már nemcsak kotnyeleskedve próbáltam pozitív irányba terelni mások életét, hanem felelős lettem azért, hogy a megoldásokat az én szememben kereső csillogó szempárok soha ne ködösüljenek el a tehetetlenség könnyeitől.

É. K.: *Négy kis csodával áldott meg a jó Isten. Barna, Botond és a kis ikerlányok Dorka és Petra az első számú közösség az életedben. Milyen értékrend mentén tartod össze a családot?*

U. H.: Az anyaság teljes önátadást jelent. A gyermekek lelke, gondolkodása „tabula rasa”. Egy teljesen hófehér, tiszta lapra kerülnek fel szép lassan az értékek, amelyeket az édesanyjuktól, a családjuktól észrevétlenül magukévá tesznek. Én gyöngybetűkkel szeretnék írni a négy lapocskára. Az élet sokszor kihívások elé állít mindenkit, amikor kevésbé olvasható ez az írás; de hiszem, hogy a zavart keltő kommunikációs tényezők elhalványulnak és a személyiség formálását nem térítik le a pozitív útról.

Falusi lányként – a határsávbán felnöve pedig különösen – megtanultam a hagyományok ápolásában rejlő szépséget és élményt, amelyre észrevétlenül rászoktattam gyermekeimet is. Az anyanyelv büszke használata és az idősektől való tanulásban rejlő lehetőségek felismerése újabb fundamentum, amelyre mindig támaszkodhatnak. A sportoláson keresztül megtanulták a természet óvását és a csapattársakra való figyelmet. A színjátás és a néptánc pedig kitartóvá neveli őket.

Barna gyermekszínészként a Weöres Sándor Színház több darabjában is szerepelt már. A kőszegi ifjúsági tűzoltók között pedig a veszélyek felismerését és a másokon való segítséget tanulja. Botond jó tanuló, jó sportoló; a foci számára sokszor nem játék. Petra és Dorka a lovak hátán tanulják a bizalom jelentőségét. A néptánc, a népdal, a népmese pedig átszövi mindannyiunk hétköznapjait. A gyerekek terepe az egész megye, hiszen imádnak szerepelni és versenyezni. Sikerük láttán pedig csak könnyezem.

É. K.: *Rengeteg idő és energia szükséges ahhoz, hogy ennyi lehetőséget megteremtsek gyermekeidnek, mégsem „elégyszél” meg a főállású*

anya szereppel, hanem dolgozol az UTIRO Térségfejlesztő Egyesületnél. Milyen feladatokat látsz itt el? Mennyire hivatásod a munkád?

U. H.: A térségfejlesztő civil szervezet stratégiai céljait következőképpen foglaltuk össze: „Az UTIRO Térségfejlesztő Egyesület „Vas akarat” Helyi Fejlesztési Stratégiája egy olyan összetartozó, két vidéki kistérség hálózatos együttműködése, amely közösen természeti értékeit, kulturális örökségét és turisztikai hagyományait megőrizve, azok minőségét javítva, innovációra nyitott, fenntartható társadalmi-gazdasági környezetet épít ki. Az itt élő közösségek, a helyi értékek megismerését, megőrzését, s az őket követő nemzedékek számára történő továbbadását helyezik előtérbe és az idelátogató vendégeknek való átadásával, azok lelki és testi egészség érzetének növekedését és feltöltődését garantálják.” Pályázati koordinátorként, de önkéntes tevékenységemben is maximálisan tudok azonosulni a kitűzött célokkal.

Hiszem, hogy a Kőszeghegylaján és a Répce-mentén felsorakozó 31 falu fennmaradását és fejlődését a helyi közösségek közös akaratára és közös munkája biztosítja. Az ideköltöző fiatalok várnak valamit ezektől a falvaktól és csak

Egész Vas megye a terepe

akkor nem fognak csalódnai, ha aktívan részt vesznek a jövőtervezésben, valamint a célok megvalósításában.

Kijelenthetem, hogy a munkám a hivatásom. A „Tűzről pattant...” című pályázat megalkotását megelőző helyzet-, és igényfelméréstől a napjainkban zajló megvalósítás minden lépésében részt vettem. Rengeteg különleges emberrel ismerkedtem meg, akiknek csak egy kis biztatás kellett, hogy megmutassa magát, vagy maradandó ér-

téket hozzon létre. Új közösségek jöttek és jönnek létre, a régebb óta működők pedig elhiszik, hogy újabb közösségfejlesztő módszereket alkalmazva megerősödhetnek. A programok, rendezvények, fórumok és műhelyek pedig igazi sikeresztorik, amelyek eredménye az összerosolygás, az együttgondolkodás, a lekapcsolt TV, a közösségi oldalak célorientált használata, az elmagányosodás megakadályozása és sorolhatnám.

É. K.: Milyen civil szervezeteket segítesz koordinátorként?

U. H.: A Cák, Gyöngyösfalu, Kőszegdoroszló, Kőszegpaty, Kőszegszerdahely, Lukácsháza, Nemescső és Pusztacső községekben működő civil szervezeteket támogatom abban, hogy közösségfejlesztési koncepciókat dolgozzanak ki. Olyan programokat valósítanak meg, amelyek ráirányítják településeik értékeire a figyelmet és a lakosság minél szélesebb köre bevonódik azok szervezésébe és lebonyolításába. A térségbe a rendezvényekre érkezők pedig ismeretekkel és élményekkel feltöltődve viszik annak hírért. A helyi önkéntes tűz-

Photo: Némethi Richárd

A büszke édesanya

oltó egyesületek és sportegyesületek éppúgy partnereink, mint a kulturális, hagyományörző, vagy faluszépítő egyesületek. Közös nevező mindannyiuknál, hogy tagjaik lakóhelyükért, szülőfalujukért, a helyi közösségért bármilyen öszszefogásra kaphatók.

É. K.: *Említenél néhány példaértékű kezdeményezést?*

U. H.: Nehéz választani, de mintául szolgálhat a nemescsói Tézsula Hagyományörző Egyesület Új Kenyér Ünnepe, amelynek során a helyi idősektől felkutatott régi receptek alapján készítenek népi ételeket közösen a fiatalokkal. Közben persze az ismeretátadás mellett a helyi legendák továbbörökítésére, generációk közötti hídépítésre is sor kerül. Kőszegszerdahelyen példaértékű a civil szervezetek öszszefogása, a helyiek szinte minden programon részt vesznek, egymást ünneplik az itt élők.

É. K.: *Egyre keresettebbek a kőszeghegyaljai nagyrendezvények. Tapasztaljátok kulturális alapú gazdaságfejlesztő hatásukat?*

U. H.: Igen, természetesen. Akár a pusztacsói Malacfesztiválra, akár a lukácsházi Kemencés Napokra gondolunk, főképp a helyi természeti, épített és szellemi

Buborekfújás mestere

értékeken alapuló turisztikai fejlesztések szembetűnők. A pösei hegyen a szőlősgazdák bevonásával zajlanak az infrastruktúralis fejlesztések, a lukácsházi civil szervezetek pályázatai nyomán például a pincéknél kemencéket építettek, kilátót emeltek; a helyi termények felhasználására pedig aszalót hoztak létre. Minderről színvonalas, igazi térségi összefogással életre hívott rendezvények szervezésével tájékoztatják a megyében élőket, s szoktatják, szok-

tatjuk a térségbe a távolabbról érkezőket.

É. K.: *Meddig vagy koordinátor és honnan önkéntes?*

U. H.: Nehéz volt a korábbi kérdésekre többes szám harmadik személyben válaszolnom, mert büszkén mondhatom, hogy bevonódtam. A programok nagy részét mi és nem ők valósították meg. Ahova csak tudok, elmegyek és munkaidőn túl részt veszek a lebonyolításban. Szinte minden má-

Kőszeghegyalja értékeit az iskolás gyerekekkel közösen festette meg Ujhelyi Henrietta

Szüreti felvonulás a pösei hegyen

jusfa felállítását végigasszisztáltam, de ha kellett frissítőket osztottam a sportversenyek résztvevőinek.

A térségfejlesztő egyesület egyik marketingeszköze is a Bolfán Csaba a lukácsházi Biotájház megálmódójának neve által fémjelzett gasztronómiai bemutató. Főképpen a megyében járunk kiemelt rendezvényekre, de országos, sőt határon túli eseményen is részt vettünk már azért, hogy a tájegység népi ételeit, ízvilágát minél szélesebb körben megismertessük. Ezek a programok elengedhetetlenül kellékem a fakanál és a merőkanál.

É. K.: *Van olyan civil szervezet, amelynek személyesen is tagja vagy?*

U. H.: Mi Gyöngyösfaluban élünk, amely község szinte teljesen összenőtt Lukácsházával, így két falu két civil szervezetének vagyok aktív tagja, mint ahogy társaim jó része is. Gyöngyösfaluban a Szőlőfürt Egyesület, míg a szomszédban a Lukács-házi Boszorkányok Egyesület hív életre programokat a hagyományörzés, de mindenekelett a segítség jegyében. Mindkét kezdeményezés célja a helyi közösség megerősítése. Azon fáradozunk, hogy a tősgyökeresek között érez-

zék jól magukat a beköltözők; az idősök nyitottak legyenek a fiatalok innovációi felé, ők pedig becsüljék a szépkorúak bölcsességét.

Mindezt rendezvények szervezésével próbáljuk elérni, tavasztól ősziig közös ünneplésekre hívjuk a helyieket. Meg kell állni a hétköznapi forgatagában, és tudni kell örülni annak, hogy együtt lehetünk. Persze nekünk, egyesületi tagoknak ezek az események rengeteg önkéntes munkával járnak, de a közös tervezésben benne van a közös jövő iránti igény és elköteleződés. Állítunk májusfákat, amelyeket ki is táncolunk. Szer-

vezünk Sárkányvadászatot, amely a pösei sárkány balladáját, s vele erdő, mező, hegy és virágos rét kincseit hozza közelebb a családokhoz. A Szőlőfürt Egyesület kiemelt programja a Márton-napi Vásár a Szent Márton templom tövében, amelynek keretében sütemény-, és bormustrára kerül sor. Kevés olyan család van, aki a két finomság közül, valamelyikkel nem versengene. A Lukács-házi Boszorkányok az iskolához kötődő Gyöngyház Alapítvánnyal közösen családi napokat szerveznek. Rendkívül nagy sikert aratott a „Hősképző”, ahol a gyermekek a „hősszakmák” (tűzoltó, rendőr, katona) és az önvédelmi sportok mellett nagyapáik hősiességét mindennapjainak eszközeit is kipróbálhatták. A születéstől a halálig segítünk és támogatunk minden rászoruló. „Szőlőfürtösként” süteményosztást szervezünk például az időseknek, akiket soha nem hagyunk magukra. „Lukács-házi boszorkányként” a gyermekek mosolya a legnagyobb ajándékunk, ezért gyűjtöttünk például defibrillátorra a község számára.

Számomra az önkéntesség létforma, nem tudok egyszerű befogadó lenni, dolgoznom kell azért, hogy örömet szerezhessenek, s jó példával járhassek gyermekeim előtt.

ÉLES KRISZTINA 2002-ben a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskolán művelődésszervező szakon végzett PR-menedzser és nonprofit menedzser képzéssel. Ezt követően 2006-ban a Pécsi Tudományegyetem Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Karán művelődésszervezésből egyetemi oklevelet is szerzett. A tanakjdi Petőfi Sándor Művelődési Ház vezetője, majd a Régiógazdaság és a Helyi Érték magazinok főszerkesztője volt. Jelenleg a Nemzeti Művelődési Intézet Vas Megyei Irodájának vezetője, kulturális szakértő.

UJHELYI HENRIETTA 2002-ben a patinás községi Jurisich Miklós Gimnáziumban érettségizett a kereskedelmi végzettség megszerzése után. A piaci szektorban töltött évek során is folyamatosan aktív tagja volt több civil szervezetnek, amely szülőfalujának fejlődését, közösségeinek megerősödését tűzte ki célul. A Nemzeti Művelődési Intézet közösségi koordinátoraként is segítette az Alpokalja – Répce-mente tájegység értékeinek feltárását. Ezt a feladatot (számára hivatást) jelenleg az UTIRO Térségfejlesztő Egyesület önkéntes civil koordinátoraként folytatja